

Notat

Dato: 15-10-2019

Sags nr.: 19/12794

Dok.nr.: 125499/19

1. Indtægter fra skat, tilskud og udligning

Indtægterne fra skat, tilskud og udligning i 2020 tager udgangspunkt i budgetoverslagsår 2020-2022 i vedtaget budget 2019-2022. Siden 1. behandlingen af budget 2020-2023 er indtægterne opdateret med den endelige økonomiaftale for 2020.

KL og regeringen indgik aftalen om kommunernes økonomi for 2020 den 6. september 2019. Da Social- og Indenrigsministeriet nu har udmeldt de statsgaranterede tilskud, er budgettet opdateret med disse, jf. vedlagte budgetoversigt. I denne fremgår ændringerne mellem 1. og 2. behandlingen af budgettet. Ændringerne kan tilskrives at de endelige tilskudsniveauer nu er udmeldt.

Dette betyder, at de faktiske efterreguleringer vedr. selvbudgetteringen i 2017 nu kendes på både skatte- og udligningssiden (tidligere var de alene indarbejdet som et nettobeløb på udligningssiden). Netto giver dette en forværring på 2,9 mio. kr. De endelige tilskudstal giver dog også et forhøjet statstilskud på 1 mio. kr. Samlet set betyder den endelige tilskudsudmelding en ændring på 1,8 mio. kr. i 2020.

Furesø Kommunes indtægter fra skat, tilskud og udligning beror på det befolkningstal, der kommer til at indgå i statsgarantien for 2020 samt kommunens eget skøn for folketal i 2021-2023. Grundlaget for beregningen af kommunens provenu fra skatter beror på en uændret skatteprocent samt promillen på grundværdier og dækningsafgifter.

Skattesatserne i budget 2020-2023

	2020-2023
Personskatten i %	24,8
Grundskyldspromillen i ‰	21,5
Dækningsafgift på erhvervsjendomme i ‰	5,0

Budgetoversigten nedenfor viser kommunens indtægtsprognose for budget 2020-2023, som ligeledes indgår i Totalbudget 2020-2023.

Sagsbehandler:

Tobias R. Rosenberger

2. Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

2.1. Statsgaranti eller selvbudgettering – definition

Som led i vedtagelsen af budget 2020-2023 skal Byrådet tage stilling til, hvordan Furesø Kommune skal budgettere indtægter fra personskat samt tilskuds- og udligningsbeløbene. I det fremlagte budget 2020 til 2. behandling er det statsgaranterede udskrivningsgrundlag anvendt. Kommunen har mulighed for at vælge mellem:

Statsgarantien:

Berer på statens vurdering af Furesø Kommunes udskrivningsgrundlag, grundværdier, betalingskommunefolketal samt beregnet udgiftsbehov. Herudover indgår statens skøn for de tilsvarende parametre for hele landet, og Hovedstadsområdet i beregningen.

Vurderingen beror på statens prognose for den samlede økonomi pr. maj 2019, og Kommuneaftalen indgået mellem Staten og KL i september 2019. Furesø Kommune er ved valg af statsgaranti, *garanteret* indtægter fra skat, tilskud og udligning. Disse indtægter vil ikke blive efterreguleret i forhold til de faktiske realiserede skatter og folketal for 2020, som først er endeligt kendt i 2023.

Selvbudgettering:

Berer på Furesø Kommunes vurdering af kommunens udskrivningsgrundlag, grundværdier, betalingskommunefolketal samt beregnet udgiftsbehov pr. september 2019. Herudover indgår statens skøn for udskrivningsgrundlaget for hele landet opgjort på baggrund af statens prognose for den samlede økonomi i august 2019 i beregningen. Endeligt indgår også KL's skøn for udskrivningsgrundlaget i Hovedstadsområdet opgjort i september 2019 i beregningen.

Vælger kommunen at selvbudgettere modtager kommunen **foreløbige** skatter samt tilskuds- og udligningsbeløb i 2020, som efterreguleres i 2023, når de faktiske tal vedr. udskrivningsgrundlag, grundværdier, drifts- og anlægsudgifter samt folketal og sociale kriterier, såvel for Furesø Kommune som for Hovedstadsområdet og hele landet er kendt.

De primære faktorer, der kan påvirke valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering er derfor:

1. Betalingskommunefolketallet i Furesø Kommune
2. Udskrivningsgrundlag i Furesø Kommune og udligning heraf
3. Grundværdier i Furesø Kommune

4. Udskrivningsgrundlag på landsplan
5. Udskrivningsgrundlag i Hovedstadsområdet
6. Bruttodrifts- og anlægsudgifterne i hele landet samt Furesø Kommunes socioøkonomiske og demografiske kriterier

De tre første faktorer påvirker afregningen i budget 2020, mens de tre sidste har betydning for den efterregulering vedr. selvbudgettering, der foretages i budget 2023.

Der er store usikkerheder forbundet med selvbudgettering. Kommunen bærer selv den økonomiske risiko, hvis udviklingen bliver anderledes end forventet. Vælger Furesø Kommune at selvbudgettere indtægter fra indkomstskat og bidrag i tilskud og udligning, fordi der i budgetteringssituationen er en forventet gevinst herved, risikerer Furesø Kommune at få en lavere indtægt end garanteret af staten, hvis de faktiske forhold i budgetåret ikke stemmer med forventningen hertil. Selvbudgettering kan derfor resultere i et økonomisk tab.

2.2. Det forventede resultat ved valg af selvbudgettering

Tabel 1 nedenfor viser det samlede forventede provenu ved valg af selvbudgettering for 2020. Beregningen viser først det forventede nettoprovenu ved valg af selvbudgettering, der kan udbetales med de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb i 2020. Den næste beregning viser det forventede provenu, som Furesø Kommune forventes reguleret med ved efterreguleringen i 2023, når alle ligningsresultater m.m. for 2020 kendes.

Tabel 1: Beregnet nettoprovenu ved statsgaranti kontra selvbudgettering 2020.

(1.000 kr.)	Statsgaranti (1)	Selvbudgettering (2)	Forskel (2) - (1)
Indkomstskatteprovenu	2.415.918	2.457.705	41.787
Foreløbig tilskud og udligning	-53.732	-93.784	-40.052
Nettoprovenu	2.362.186	2.363.921	1.735
Skøn over efterregulering af udligning vedr. Samlet efterregulering 2020 i 2023		0	3.860
- Heraf del af efterregulering grundet forskel til garanti vedr. parametre for egen kommune		0	462
I alt inkl. efterreguleringer	2.362.186	2.367.781	5.595

Kilde: KL's tilskudsmodel 15.10.2019

Tabellen viser, at valg af selvbudgettering i 2020 forventes at give en samlet gevinst på 5,6 mio. kr. Den forventede gevinst er af en størrelse, holdt op imod den relativt store usikkerhed, der ikke gør det relevant at overveje, hvorvidt kommunen skal vælge selvbudgettering i 2020.

Kommunens skøn for betalingskommunefolketal 1. januar 2020 er 41.408 borgere og ligger lavere end statsgarantien på 41.440 borgere. Det betyder, at

kommunens beregnede udgiftsbehov vil ligge lavere end statsgarantien i tilskudsberegningen. Dermed vil bidraget til lands- og Hovedstadsudligningen være højere end statsgarantien.

2.3. Historik

Hvorvidt en kommune ved valg af selvbudgettering, træffer det økonomisk rigtige valg afhænger af, om kommunen hjemtager et positivt provenu eller ej.

Det endelige resultat kendes først tre år efter at valg mellem statsgaranti og selvbudgettering er truffet – når alle endelige tal er kendt.

Tabel 3 nedenfor viser om Furesø Kommune *historisk* har truffet de rigtige valg i forbindelse af valget mellem statsgaranti og selvbudgettering.

Tabel 2: Resultater for valg af statsgaranti/selvbudgettering

År	Forventet provenu ved valg af selvbudgettering (forvaltningens skøn ved budgetlægningen det pågældende år i mio. kr.)	Nettoprovenu ved valg af selvbudgettering opgjort tre år efter budgetåret (endelig afregning) i mio. kr.	Kommunens valg det pågældende år	Tab/Gevinst - rigtigt/forkert valg
	A	B	C	d
2007	16,2	-23,1	Selvbudgettering	Realiseret tab
2008	13,7	-12,9	Selvbudgettering	Realiseret tab
2009	5,6	-12,0	Statsgaranti	Undgået tab
2010	14,3	15,2	Statsgaranti	Mistet gevinst
2011	5,1	-3,8	Statsgaranti	Undgået tab
2012	2,3	4,3	Statsgaranti	Mistet gevinst
2013	5,2	-38,4	Statsgaranti	Undgået tab
2014	13,1	-18,0	Statsgaranti	Undgået tab
2015	21,6	51,3	Statsgaranti	Mistet gevinst
2016	46,3	50,7	Selvbudgettering	Realiseret gevinst
2017	25,6	31,7	Selvbudgettering	Realiseret gevinst
2018	9,3	16,3	Statsgaranti	Mistet gevinst
2019	-10,0	-10,4	Statsgaranti	Undgået tab
2020	-5,6	?	Statsgaranti	?

Anmærkning. Tal for årene 2007 til 2017 er endeligt opgjorte tal, mens tal for 2018-2019 er foreløbige skøn, jf. KL's tilskudsmodel.

Tabel 2 viser, at valg mellem statsgaranti og selvbudgettering har været truffet med gevinst til følge i 7 tilfælde (markeret med grønt i kolonne d) i perioden siden kommunalreformen, hvor tab er undgået eller en gevinst er realiseret. Omvendt har beslutningen været i 6 tilfælde (markeret med rødt i kolonne d), indebåret tab eller mistet som følge af beslutningen.

Det viser dels, at valget er vanskeligt at træffe, og det er vanskeligt at forudsige udfaldet. *Spændet* mellem et mulig tab og gevinst ved valg af selvbudgettering ligger i intervallet -38,4 mio. kr. (2013) og en opgjort (ikke realiseret) gevinst på +51,3 mio. kr. (2015) jf. kolonne b.

Den høje provenu ved selvbudgettering i 2015 og 2016 skyldes, at det statsgaranterede betalingskommunefolketal i 2015 og 2016 var væsentligt lavere end det endeligt opgjorte betalingskommunefolketal. Samtidigt viser prognoserne, at indkomstudviklingen i Furesø Kommune og Hovedstadsområdet i både 2015 og 2016 er væsentlig gunstigere end forudsat i statsgarantien for 2015 og 2016.

En lignende tendens er gældende i 2017 og 2018, hvor indkomsterne for hele landet ligger højere end statsgarantien.

Tendensen ændrede sig for 2019, hvor indtægterne i statsgarantien lå højere end den seneste prognose fra august 2019 tilsagde. Endvidere var befolkningstallet i statsgarantien højere end kommunens egen befolkningsprognose. Denne tendens fortsætter i 2020.

Forvaltningen vurderer, at betalingskommunefolketal pr. 1. januar 2020 svarende til 41.409 borgere, vil ligge lavere end det statsgaranterede niveau på 41.440 borgere.

I nedenstående tabel 3 er vist, hvor mange kommuner, der har valgt selvbudgettering siden kommunalreformen, indtil 2020. Det er interessant, fordi antallet af kommuner (indirekte og i mindre omfang) har betydning for Furesø Kommunes endelige provenu ved valg af selvbudgettering.

Det er ligeledes interessant, fordi det kan bekræfte om vurderingen af det generelle konjunkturbillede og niveauet for statsgarantien er særskilt eller ej i Furesø Kommune, i det øjeblik valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering skal træffes.

Tabel 3: Antal Kommuner der har valgt selvbudgettering

	Antal kommuner	
	Statsgaranti	Selvbudgettering
2007	8	90
2008	7	91
2009	79	19
2010	92	6
2011	90	8
2012	97	1

2013	98	0
2014	96	2
2015	98	0
2016	93	5
2017	81	17
2018	83	15
2019	90	8
2020	93	5

Kilde: KL. KL oplyser medio oktober 2019, at 5 kommuner regner med at selvbudgettere i 2020. Tallet kan ændre sig frem mod endelig budgetvedtagelse.

Det fremgår tydeligt, at antallet af kommuner, der vælger selvbudgettering faldt markant efter finanskrisen i 2008. Der er dermed en tydelig kobling mellem de generelle konjunkturer og antallet af kommuner, der vælger at selvbudgettere.

Således vil en generel forventning om, hvorvidt konjunkturerne vender, og der kommer en styrket vækst i dansk økonomi generelt kunne forventes at styrke incitamentet til at vælge selvbudgettering. Omvendt vil en bekymring om en overophedning af økonomien og dermed en frygt for at konjunkturerne vender ligeledes bevirke at statsgarantien er fordelagtig.

2.4. Vurdering/konklusion

I forhold til valg af statsgaranti eller selvbudgettering for så vidt angår 2020 viser KL's skøn ved valg af selvbudgettering en gevinst på 5,6 mio. kr., jf. tabel 1. ovenfor. På den baggrund anbefaler forvaltningen, at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2020.

Budgetoversigt	2020				2021				2022				2023			
	Opr. budget	1. behandling	2. behandling	Ændring 1.-2. behandling	Opr. budget	1. behandling	2. behandling	Ændring 1.-2. behandling	Opr. budget	1. behandling	2. behandling	Ændring 1.-2. behandling	Opr. vedtaget budget	1. behandling	2. behandling	Ændring 1.-2. behandling
Tilskud og udligning i alt	105.064	27.369	5.705	-21.664	162.450	102.313	100.333	-1.980	225.497	173.228	170.803	-2.425	-	227.908	224.597	-3.311
Skat i alt	-2.823.312	-2.770.442	-2.746.961	23.481	-2.933.623	-2.868.714	-2.868.232	482	-3.039.022	-2.992.590	-2.992.118	472	-	-3.116.008	-3.115.515	493
I alt	-2.718.248	-2.743.073	-2.741.256	1.817	-2.771.173	-2.766.401	-2.767.898	-1.498	-2.813.525	-2.819.362	-2.821.315	-1.953	-	-2.888.100	-2.890.918	-2.818
Tilskud og udligning	105.064	27.369	5.705	-21.664	162.450	102.313	100.333	-1.980	225.497	173.228	170.803	-2.425		227.908	224.597	-3.311
<i>Udligning</i>																
Landsudligning	200.851	165.170	165.168	-2	225.200	163.419	162.312	-1.107	243.247	184.557	183.161	-1.396		220.985	218.995	-1.990
Hovedstadsudligning	152.060	137.840	137.844	4	153.706	141.360	140.812	-548	149.710	143.646	142.964	-682		151.765	150.805	-960
Korrektion - Hovedstadsudligning	-11.076				-11.076				-11.076							
Selvudgørelser i 2017	-21.500															
Overudligning samlet	7.323	-27.484	-48.024	-20.540	7.575	7.770	7.770		7.227	7.894	7.894			7.732	7.732	
Selskabsskat	-19.448	-21.094	-21.096	-2	-17.458	-19.033	-19.033		-15.564	-19.381	-19.381			-19.617	-19.617	
Statstilskud																
Statstilskud ordinært tilskud	-2.006	-12.730	-13.776	-1.046	-1.360	-15.469	-15.469		1.025	-12.044	-12.044			-1.368	-1.368	
Statstilskud betinget - vedr. service	-21.457	-21.321	-21.324	-3	-21.542	-21.566	-21.566		-21.723	-21.781	-21.781			-21.827	-21.827	
Statstilskud betinget - anlæg	-7.152	-7.107	-7.104	3	-7.181	-7.189	-7.189		-7.241	-7.260	-7.260			-7.276	-7.276	
Udlændinge																
Udlændingetilskud	-41.808	-42.854	-42.852	2	-42.769	-43.840	-43.840		-43.753	-44.848	-44.848			-45.880	-45.880	
Udlændingetilsvær	36.769	37.112	37.116	4	37.809	38.403	38.403		38.957	39.677	39.677			40.675	40.675	
Særlige tilskud																
Hovedstadspulje	5.731	5.612	5.612		5.959	5.824	5.820	-4	6.220	6.082	6.078	-4		6.340	6.333	-7
Tilskud dagtilbud	-4.514	-4.415	-4.500	-85	-4.618	-4.613	-4.602	-11	-4.724	-4.720	-4.708	-12		-4.828	-4.817	-11
Ældre - generelt løft	-5.977	-6.060	-6.060	-	-6.115	-6.054	-6.199	-145	-6.255	-6.193	-6.342	-149		-6.335	-6.488	-153
Ældre - styrket kvalitet	-8.010	-8.121	-8.124	-3	-8.195	-8.113	-8.308	-195	-8.383	-8.299	-8.499	-200		-8.490	-8.694	-204
Ældre - værdighed		-8.503	-8.508	-5		-8.699	-8.701	-2		-8.899	-8.901	-4		-9.104	-9.106	-2
Bekæmpelse af ensomhed	-10.680	-809	-816	-7		-827	-831	-4		-846	-850	-4		-866	-869	-3
Styrket livkvalitet	-10.680	-10.660	-10.656	4												
Overgangsordning - udlændinge	-24.480	-24.480	-24.480	-	-25.000				-25.000							
Overgangsordning - kontering		-12.912	-12.912	-												
Særligt skud vedr. Furesøaftalen	-78.638	-77.301	-77.280	21	-82.098	-79.254	-79.233	21	-37.000	-35.000	-35.000			-35.000	-35.000	
Skattepulje 2017	-228	-228	-228	-												
Skattepulje 2019		-512	-516	-4		-512	-516	-4		-228	-258	-30				
Beskæftigelsestilskud	-46.332	-44.073	-44.076	-3	-46.332	-44.073	-44.076	-3	-46.332	-44.073	-44.076	-3		-44.073	-44.076	-3
Udviklingsbidrag til regionerne																
Udviklingsbidrag til regionerne	5.736	4.641	4.641	0	5.945	4.779	4.779		6.162	4.944	4.977	33		5.075	5.075	
Skatter	-2.823.312	-2.770.442	-2.746.961	23.481	-2.933.623	-2.868.714	-2.868.232	482	-3.039.022	-2.992.590	-2.992.118	472		-3.116.008	-3.115.515	493
<i>Persoonskatter</i>																
Forskuksbeløb indkomstskat	-2.456.857	-2.415.918	-2.415.918	-	-2.547.486	-2.496.541	-2.496.204	337	-2.632.343	-2.600.060	-2.599.733	327		-2.701.555	-2.701.207	348
Efterregulering vedr. selvudgørelser 2017																
Grundskatter																
Grundskyld	-318.167	-303.256	-303.256	-	-336.621	-323.134	-323.134	-	-355.809	-343.491	-343.491	-		-365.131	-365.131	-
Grundskyld produktionsjord		-675	-675	-		-670	-670	-		-670	-670	-		-670	-670	-
Tilbagebetalinger	1.500	1.500	1.500	-	1.500	1.500	1.500	-	1.500	1.500	1.500	-		1.500	1.500	-
Dækningsafgift - erhverv	-11.340	-10.496	-10.496	-	-11.340	-10.496	-10.496	-	-11.340	-10.496	-10.496	-		-10.496	-10.496	-
Dækningsafgift - offentlige ejd. grundværdi	-456	-457	-457	-	-456	-457	-457	-	-456	-457	-457	-		-457	-457	-
Dækningsafgift - offentlige ejd. forskelsværdi	-326	-134	-134	-	-326	-134	-134	-	-326	-134	-134	-		-134	-134	-
Øvrige skattekloder																
Selskabsskat	-34.408	-36.134	-36.134	-	-35.711	-33.910	-33.910	-	-37.065	-33.910	-33.910	-		-34.193	-34.193	-
Forskerskat	-1.300	-2.374	-2.374	-	-1.300	-2.374	-2.632	-258	-1.300	-2.374	-2.632	-258		-2.374	-2.632	-258
Dødsboskat	-1.958	-2.499	-2.499	-	-1.883	-2.499	-2.096	403	-1.883	-2.499	-2.096	403		-2.499	-2.096	403